

# COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC824  
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1489

**datum uitspraak 09/06/2017**

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

**[naam]**,  
geboren op [datum],  
wonende te [plaats],  
hierna te noemen: verzoeker,  
bijgestaan door mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken,  
advocaat te Breda,

te voldoen door:

**de Congregatie der Broeders van Liefde**,  
gevestigd te Eindhoven,  
hierna te noemen: verweerder.

## **1. Verloop van de procedure**

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 7 juli 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 19 april 2016 met zaaknummer 2014W1489 waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 9 mei 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is op 19 juli 2016 door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 6 oktober 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Van Berckel-van der Rijken heeft bij brief van 27 maart 2017 de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd. Verweerder heeft hierop bij brief van 30 mei 2017 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

## 2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is de middelste uit een gezin van 13 kinderen. Op [leeftijd]-jarige leeftijd is verzoeker door de Kinderbescherming uit huis geplaatst, omdat verzoeker thuis door zijn vader werd mishandeld. Gedurende een jaar verbleef verzoeker in [tehuis] en rond [jaar] is hij overgeplaatst naar [internaat].

Vooraf gedurende de eerste periode had verzoeker het erg moeilijk in [internaat] en lag hij 's nachts te huilen in zijn bed. Wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) was portier en groepsleider op [internaat] en had een slaapkamertje op de slaapzaal waar verzoeker sliep. Broeder [naam] kwam dan bij hem zitten en wreef hem over zijn lijf. Al vrij snel ging broeder [naam] met zijn hand in de broek van verzoeker en betastte verzoekers geslachtsdeel. Als verzoeker zich verzette, kreeg hij straf. Dan moest hij bijvoorbeeld de trap poetsen met een tandenborstel of mocht hij in het weekend niet naar huis. Na verloop van tijd kwam broeder [naam] verzoeker 's nachts wakker maken. Hij moest mee naar het kamertje van broeder [naam] en zich ontkleden; vervolgens streek broeder [naam] verzoeker over zijn hele lichaam. Verzoeker moest ook het geslachtsdeel van broeder [naam] vastpakken en hem aftrekken. Gaandeweg heeft broeder [naam] verzoeker ook meermalen (althans eenmaal per maand toen verzoeker bij broeder [naam] in de groep zat) anaal verkracht. Verzoeker moest dan bukken en broeder [naam] smeerde zalf op verzoekers anus. Na afloop bloedde verzoeker anaal. De dokter, die verzoeker de volgende dag bezocht, zei dat verzoeker aambeien had. Verzoeker werd telkens bedreigd, in de zin dat als hij één woord tegen iemand zou zeggen, hij geslagen zou worden. Als waarschuwing zette broeder [naam] zijn knokkels op het hoofd van verzoeker. Dat gebeurde bijvoorbeeld in de eetzaal als verzoeker aan tafel zat en broeder [naam] langs liep. Verzoeker heeft dat als bedreigend ervaren. Het seksueel misbruik stopte nadat verzoeker werd overgeplaatst naar een andere groep. Verzoekers ouders hebben hem niet geloofd toen hij hen vertelde over wat hem werd aangedaan.

Samenvattend is verzoeker door broeder [naam] veelvuldig seksueel misbruikt gedurende een periode van twee tot drie jaar, te weten in de tijd dat verzoeker bij broeder [naam] in de groep zat. Het misbruik heeft zowel op de slaapzaal als ook in het kamertje van broeder [naam] plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik tien jaar oud.

Vaststaat, aldus de overwegingen 3 en 4.3 van het advies van de Klachtencommissie, dat broeder [naam] in [jaar] wegens seksueel misbruik van jongens is overgeplaatst.

## 3. Het bewijs en de categorie-indeling

### 3.1 bewijs

Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

### 3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- het misbruik is aangevangen op de jonge leeftijd van tien jaar;
- het misbruik heeft in totaal plaatsgevonden gedurende een periode van twee tot drie jaren;
- het misbruik bestond uit het betasten van het blote lichaam en de intieme delen van verzoeker, het moeten aftrekken van broeder [naam] en het anaal penetreren van verzoeker (verkrachting);
- het misbruik vond veelvuldig plaats, waarbij de verkrachtingen meermalen (althans ongeveer eenmaal per maand) hebben plaatsgevonden;
- verzoeker was verhoogd kwetsbaar wegens zijn gezinssituatie;
- verzoeker werd niet geloofd door zijn ouders;
- het misbruik ging gepaard met straf en dreigementen;
- de verkrachtingen hebben geleid tot fysiek letsel.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4<sup>e</sup> alinea).

## 4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

### *algemeen*

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, zoals bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

### *standpunt verzoeker*

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Berckel namens verzoeker bij brief van 27 maart 2017 gereageerd. Verzoekers standpunt laat zich als volgt samenvatten.

Vanwege het misbruik wilde verzoeker [internaat] perse verlaten, hetgeen van zijn vader mocht op voorwaarde dat hij ging werken. Het seksueel misbruik heeft er zodoende toe geleid dat verzoeker [internaat] zonder diploma heeft verlaten. Hij had op dat moment anderhalf jaar de [opleiding] gevolgd en was bezig met een opleiding tot [beroep].

Vanaf zijn [leeftijd] tot en met zijn [leeftijd] jaar is verzoeker werkzaam geweest in diverse ongeschoolde functies. Verzoeker meldde zich met diverse klachten vaak ziek, hetgeen uiteindelijk steeds resulteerde in ontslag of het einde van het dienstverband. Vanaf [jaar] is verzoeker gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard. Hij was destijds werkzaam als [beroep]. De fysieke klachten (rug- en beenklachten) die de directe aanleiding waren voor zijn gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, zijn achteraf gezien veeleer te beschouwen als psychosomatische, aan het seksueel misbruik gerelateerde klachten. Vanaf [jaar] is verzoeker vervolgens werkzaam geweest op [bedrijf] en daarnaast heeft hij tegelijkertijd ook [werk] gedaan. Vanaf [maand] [jaar] is verzoeker, na een opname in [jaar], volledig afgekeurd. Sindsdien ontvangt hij een WIA-uitkering. Hij heeft jarenlang gezwegen over het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd was aangedaan of er alleen in bedekte termen over kunnen spreken. In [jaar] kwam verzoeker in aanraking met de politie. Hij is toen door het lint gegaan bij een anaal onderzoek en vervolgens gedurende een aantal maanden opgenomen geweest op de PAAZ-afdeling. Hij werkt thans 5 uur per week bij [bedrijf]. Momenteel ontvangt verzoeker €1.515 netto per maand (bestaande uit een heel beperkt deel aan salaris en aangevuld met een WIA-uitkering). Er is bij verzoeker een PTSS geconstateerd en verzoeker is sinds [jaar] onder psychiatrische/psychologische behandeling.

In de hypothetische situatie waarin verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel [opleiding] en vervolgens de opleiding van [beroep] hebben afgerond en in die hoedanigheid zijn gaan werken. Zijn arbeidzaam leven zou dan rustig en minder verbrokkeld zijn verlopen. Hij zou in zijn leven dan niet, althans niet blijvend, arbeidsongeschikt zijn geweest, meer hebben verdiend, een hoger pensioen hebben kunnen opbouwen en geen kosten hebben hoeven maken voor medische behandeling. Verzoeker wenst - samenvattend - aanspraak te maken op het maximaal te adviseren compensatiebedrag in categorie 5.

#### *standpunt verweerder*

4.3 Verweerder heeft bij brief d.d. 30 mei 2017 gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld. Verweerder is bereid de schade aan verzoeker te vergoeden die verweerder in redelijkheid valt toe te rekenen en refereert zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie. Wel wenst verweerder enkele kanttekeningen te plaatsen bij de door verzoeker gegeven onderbouwing van de gestelde substantiële vermogensschade en het seksueel misbruik.

Allereerst merkt verweerder op dat het op een gegeven moment niet meer zo kan zijn geweest dat er een directe dreiging uitging van broeder [naam]. Verzoeker was immers op enig moment overgeplaatst naar groep 5 waarvan broeder [naam] niet de groepsleider was. Bovendien was groep 5 gehuisvest in een elders gelegen paviljoen.

Voorts merkt verweerder op dat verzoekers vader verzoeker alleen toestond naar huis te komen op voorwaarde dat hij zou gaan werken. Deze voorwaarde zal ook zeker een bepalende factor zal zijn geweest bij het feit dat verzoeker zijn schoolopleiding niet heeft afgerond.

Met betrekking tot verzoekers gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vanaf [jaar] wordt opgemerkt dat die is terug te voeren op verzoekers lichamelijke klachten, terwijl niet aannemelijk is gemaakt dat die lichamelijke klachten door aan het seksueel misbruik gerelateerde psychische factoren zouden zijn ingegeven. Evenmin blijkt de arbeidsongeschiktheid vanaf [jaar] in een rechtstreeks verband te staan met het seksueel misbruik, aldus verweerder.

Tot slot merkt verweerder op dat ook als verzoeker wel [opleiding] zou hebben afgemaakt en [beroep] zou zijn geworden, hij ook dan zou zijn uitgevallen voor zijn werk op grond van de lichamelijke (niet misbruik gerelateerde) klachten waarmee hij vanaf [jaar] kampte.

*overweging Compensatiecommissie*

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Verzoeker heeft diverse stukken overgelegd. Het betreft stukken van het UWV zoals medische onderzoeksverslagen en arbeidsdeskundige rapportages, een curriculum vitae, een verklaring d.d. 3 februari 2016 van zijn echtgenote, een overzicht van de hoogte van zijn thans ontvangen uitkering aangevuld met klein deel aan salaris en meerdere brieven<sup>1</sup> van drs. [naam] (psychiater).

4.6 Voor de Compensatiecommissie is op basis van de overgelegde stukken, waaronder het medische onderzoeksverslag d.d. 20 februari 2008 aannemelijk geworden dat het seksueel misbruik heeft bijgedragen aan verzoekers volledige en blijvende uitval voor het werk per [datum]. Zijn volledige uitval vanaf dat moment is te wijten aan psychische factoren. Bezien in samenhang met de brieven van [psychiater] is voldoende aannemelijk dat deze uitval op psychische gronden te wijten is aan het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan. [psychiater] vermeldt dat verzoeker sinds [jaar] in behandeling is wegens klachten die passen bij de doorgemaakte trauma's. Ook in oudere medische dossiers wordt melding gemaakt van het seksueel misbruik, aldus [psychiater] in zijn brief van 28 juli 2015, en zowel voorgaande als huidige behandelaars van verzoeker zijn van het seksueel misbruik op de hoogte. Het misbruik is niet uitgebreid in detail besproken omdat, aldus [psychiater], dat te belastend was voor verzoeker. Verzoeker heeft te kampen gehad met suicidaliteit, stemmingsklachten, cognitieve problemen en psychotische belevingen en hem is in het kader van een behandeling voor zijn klachten antidepressiva medicatie voorgeschreven. Er is afgezien van het starten met een EMDR-traject wegens onvoldoende stabiliteit. Wel krijgt hij steunende gesprekken. [Psychiater] schrijft dat de impact van het seksueel misbruik zeer groot is.

Ook is voor de Compensatiecommissie voldoende aannemelijk geworden dat verzoekers schoolverloop negatief beïnvloed is door het ernstige seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan. Het moge zo zijn dat zijn vader alleen toestond dat verzoeker weer thuis kwam indien hij ging werken, maar daar tegenin kan worden gebracht dat aannemelijk is dat verzoeker zijn [opleiding] en [beroeps]opleiding zou hebben afgerond als hij niet zou zijn misbruikt. Het (aangedane) misbruik was voor verzoeker begrijpelijkerwijze immers de reden om [internaat] te willen verlaten, ook al zou van broeder [naam] op enig moment een minder concrete dreiging uit zijn gegaan, zoals door verweerder wordt gesteld. Daar komt bij dat in de verzekeringsgeneeskundige rapportage van 29 september 2009 (opgesteld door [naam]) staat vermeld dat er geen aanwijzingen zijn gevonden dat sprake zou zijn van een lagere dan gemiddelde intelligentie. Dit alles maakt naar het oordeel van de Compensatiecommissie genoegzaam aannemelijk dat verzoekers schoolverloop is verstoord door het seksueel misbruik dat hem werd aangedaan.

Voor de Compensatiecommissie is alles afwegende aannemelijk dat advisering van de maximale compensatie wegens zowel materiele als immateriële schade in dit geval passend is.

---

<sup>1</sup> d.d. 18 juli 2015, 22 september 2015, 16 februari 2016 en 10 maart 2017.

De Compensatiecommissie komt tot dit advies ondanks het feit dat verzoeker in zijn jeugd is mishandeld door zijn vader (hetgeen mogelijk ook zal hebben bijgedragen aan verzoekers problematiek), ondanks het feit dat geen inzage is verkregen in de reden van het politiecontact in [jaar], en - tot slot - ondanks het feit dat de gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid vanaf [jaar] meer fysiek van aard lijkt (rug- en beenklachten waarvoor operaties hebben plaatsgevonden). Immers, zelfs bij een gedeeltelijke en terughoudende berekening van de gestelde vermogensschade wegens gedeerde inkomsten (alleen al berekend vanaf [jaar] - toen hem wegens op het seksueel misbruik terug te voeren psychische gronden een volledige arbeidsongeschiktheidsuitkering werd toegekend - tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd) is de geleden vermogensschade vermeerderd met een fors bedrag aan smartengeld gelijk aan de maximaal te adviseren compensatie.

4.7 Het maximaal te adviseren compensatiebedrag bestaat daarom deels uit een vergoeding wegens misgelopen inkomsten (en pensioenopbouw) en deels uit een aanzienlijke vergoeding als smartengeld voor het seksueel misbruik dat hem gedurende meerdere jaren veelvuldig is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk' heeft te gelden. Het seksueel misbruik vormde niet alleen een inbreuk op verzoekers lichamelijke, maar ook op zijn geestelijke integriteit. Broeder [naam] heeft ernstig verwijtbaar gehandeld. Hetgeen broeder [naam] verzoeker heeft aangedaan heeft niet alleen geleid tot een verminderd levensgeluk van verzoeker zelf, maar heeft ook zijn relatie met zijn directe naasten (vrouw en kinderen) belast. De toekenning van de compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €100.000,- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €4.749,64 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

## **5. Slotsom**

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

**6. Het advies**

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €100.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan mr. Van Berckel-van der Rijken een bedrag van €4.749,64 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 09/06/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter